

AYŞEGÜL İLDENİZ

GELECEĞE SON ÇIKIŞ

Yapay Zekâ Çağında
Kendimizi Nasıl İnşa
Edeceğiz

Arkeoloji, antik diller ve tarih meraklısı olan İldeniz, yüzden fazla ülkeye seyahat etmiş bir gezgin ve macera sporları tutkunudur. *Ayşegül Işınla Bizi*, *Ayşegül 5.0* ve *Geleceği Merak Ediyorum: Yapay Zekâ* kitaplarının yazarı da olan İldeniz, *Gazete Oksijen'*deki köşesinde teknoloji dünyasına dair yazılar yazmakta ve San Francisco-İstanbul arasında çalışmalarına devam etmektedir.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Ayşegül Işınla Bizi

Ayşegül 5.0

GELECEĞE SON ÇIKIŞ

Yapay Zekâ Çağında Kendimizi Nasıl İnşa Edeceğiz

Yazan: Ayşegül İldeniz

Editör: Nimet Kırşan

Yayın hakları: © 2026 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Eylül 2026 / ISBN 978-625-8090-30-7

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Gökçen Yanlı

Sayfa uygulama: Yeşim Ercan Aydın

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Geleceğe Son ıkış

Yapay Zekâ Çağında
Kendimizi Nasıl İnşa Edeceğiz

Ayşegöl İlideniz

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

İçindekiler

Başlarken	9
1. BÖLÜM: Gelecek Senaryoları.....	13
“Süper insan” a giden çetrefilli yol: Gelecek öngörülerini.....	15
Yapay zekânın yetenek fahri.....	21
Değişen iş piyasasının yeni yıldızı: “İleriye yönelik” çalışan.....	31
Büronun yeni avukatı: Yapay zekâ	37
Geleceğin eğitimi	44
Yapay zekâ çağında üniversiteye neden gidelim?.....	49
Yeni büyük ayrışma.....	57
Yok aslında birbirimizden farkımız: Meksika’ dan Türkiye’ ye bakış	64
2. BÖLÜM: Yapay Zekâlı Yaşama Alışmak	71
Hayalperestler aranıyor! Yeni çağda büyüklere masallar	73
Hangi zekâ?	78
Zamanın <i>etos</i> ’ u: Beyin çürütme (<i>brainrot</i>) şirketleri	84
Beyni yakmadan atlatılması gereken zamanlar	89
Bir inovasyon ve sosyal etki zirvesi: Hepimiz aynı havayı soluyunca.....	94
Yeni insanlar!.....	100
3. BÖLÜM: Etik ve Vicdan.....	103
İnsanı ne insan yapar? Doğru olanı yapma seçeneği	105
Fahrenheit 451, kâğıdın yanma derecesi	112
Düşen bombalar ve kara listedeki yapay zekâ vicdanı.....	118
Savaş ve hukukta son söz kimin olmalı?.....	123
Çok mu özeli?	128
Bizi dinliyorlar.....	133
Kitapların geleceği ve etik	138
Makineler de düşünür.....	144

4. BÖLÜM: Yarış Sürüyor.....	147
Yeni bir uluslararası yarış: Veri merkezleri	149
Fırtına, teknoloji ve strateji	155
Formula 1 hızında çip satrancı.....	159
Çinli yapay zekâ okyanusu aşmış bile!.....	165
Yapay zekâ para kazandırmaya başladı!.....	168
Türk iş dünyasında yapay zekâda neredeyiz?	173
 5. BÖLÜM: Teknolojide Neredeyiz?.....	179
Bizim yerimize robotlar mı düş kuracak?	181
Robot dövüş kulübü!.....	189
<i>Next big thing</i> zamanı geldi mi?	195
Biyoteknolojiyle doğanın sınırlarını zorluyoruz	200
Yapay zekâlı biyoloji	205
Sanal hücre: Biyoteknoloji devrimi tam hız	208
Tek kişilik <i>unicorn</i> 'lara bir adım daha yaklaştık.....	213
 6. BÖLÜM: Cesur Yürekler	219
Samsun'dan Nasdaq'a yolculuk.....	221
San Francisco'dan dünyaya.....	226
Dünyanın en zor yarışını kazanmak.....	234
Bilinmeyene vira! Atlantik macerası.....	239
Gitmek mi zor yoksa kalmak mı?	244
 7. BÖLÜM: Bundan Sonrası Bizde	249
Çalışmaya övgü.....	251
Hem geçmişe hem eskiyen kitaplara veda.....	256
 Kaynakça	260

Başlarken

Gelecek her zamanki gibi beklediğimizden daha hızlı karşımıza dikiliverdi. Neyin geldiğini aşağı yukarı anladık ama önemli olan bundan sonra bizi nelerin beklediği. Bu değişimin bizi nasıl etkileyeceğini ve bu yeni duruma nasıl uyum sağlayacağımızı keşfetmeye çalışıyoruz. Kendimizden bağımsız işleyen devasa bir sistem değişikliğinin tam ortasındayız. Böyle zamanlarda kontrol edebildiklerimize odaklanmak en önemli aksiyon.

Önümüzde duran en büyük dönüşüm yalnızca yeni teknolojilerin hayatımıza girmesi değil, aynı zamanda düşünce biçimimizi değiştirmek ve beynimizin yüz binlerce yıldır yaptığı işlerin bir kısmını makinelere devretmek olacak. Belki de zekânın anlamını yeniden tanımlamak zorunda kalacağız.

Bu dönüşümün en somut etkisini ise iş yapma biçimlerimizde, toplumsal rollerde ve eğitim sisteminde göreceğiz. Tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş birkaç yüzyıl sürdü. Bu değişimle gelen rollere alıştık. Oysa şimdi toplumun dönüşümünü ve bize biçeceği rolleri henüz bilmiyoruz. Bu, kendimizi tanımlamak için atfettiğimiz meslek, kariyer, uzmanlık gibi kavramların yakında sorgulanmaya başlayacağı anlamına geliyor.

Belki de en büyük soru bizi bugüne kadar tanımlayan roller, özellikler, yetenekler, başarı ölçütleri anlamını yitirirse kendimizi nasıl tanımlayacağımız. Bu sorunun yanıtını veremiyorum, henüz hiçbirimiz veremiyoruz. Ancak teknolojilerin dünyayı şekillendirmesine uzun süredir alışık bir teknolojist olarak Silikon Vadisi'nden yükselen dönüşüm dalgalarını izliyor ve elbette bunların ekonomi, toplum ve insan üzerindeki olası etkilerine dair birçok öngöründe bulunuyorum.

Yeni dünya düzeninde ortaya çıkan az sayıda karar vericinin hareketleri ekonomi ve toplumu şekillendirecek. Uyum yeteneği muhteşem bir tür olarak yepyeni bir düzen ve yepyeni bir yönetim kurabileceğimize inanmalıyız. Tarih boyunca defalarca değiştik, yeniden ayağa kalktık ve yeni düzenler kurduk. Bunu yine başarabiliriz ve bunu yaparken en değerli hazinelerimizi kaybetmemeliyiz: etik değerlerimiz, duygularımız, empati kurabilme yeteneğimiz, sevgimiz, vicdanımız ve anlam arayışımız.

Bu bağlamda, her mesleğin radikal değişeceğini, her yeteneğimizin sorgulanacağını bilmemiz ve henüz fark etmediğimiz ama sahip olduğumuz yepyeni taraflarımızı keşfetmemiz gerekecek. Amaç her zamanki gibi okyanusta yüzmeyi başarmak değil, hız botları ya da transatlantikler inşa edip onların kaptanı olabilmek. Bilginin sonsuz ve ücretsiz olduğu bir dünyada, merak ve yaratıcılık yeni bayrağımız olacak. Elimizdeki bu yepyeni gereçle belki de okyanusta değil, uzayda salınan gemiler inşa eden bir tür olacağız. Ya da hiçbir şey yapmamayı seçip makinelere irademizi teslim edecek, hepimiz aynı ve bir olsak da aramızda oluşturmayı çok sevdiğimiz sınıfsal, yeteneksel, ırksal, sosyal ayrımların dallanıp budaklanmasını seyredeceğiz. Her zamanki gibi seçim bize ait.

Bu kitabımda, hep birlikte yaşadığımız bu büyük dönüşümü ve bilinmezle başa çıkabilme ve uyum sağlayabilme çabalarımızı yazdım. *Gazete Oksijen*'de yayımladığım yazılardan oluşan bu kitapta amacım, yeni dünyayı ve alışmak zorunda kalacağımız kavramları daha anlaşılır kılmak. Çünkü bu dünyayı ne kadar hızlı anlar ve özümsersek, kendimizi ve çevremizi yeniden konumlandırabilir, yeni dünyaya daha cesaretle bakabiliriz.

Gelecekte doğru bir pozisyon alabilmek için büyük resmi görmek gerekiyor. Bu kitapta yapay zekânın yanı sıra çip savaşlarını, veri merkezlerini, robotların yükselişini, yeni nesil arayüzleri, biyoteknolojinin açtığı kapıları ve ülkeler arasındaki teknoloji yarışını da ele alıyorum. Çünkü bunların hiçbirisi birbirinden bağımsız değil; hepsi aynı dönüşümün parçaları.

Teknolojiyle binlerce yıldır yaşıyoruz. Kimi zaman ondan korkuyor, kimi zaman ona hayran kalıyor kimi zaman da onu redde-

diyoruz. Oysa her dönüşüm belirli aşamalardan geçiyor: anlama, kabullenme ve alışma. En önemlisi ise teknolojiyi insanlık için en mantıklı şekilde kullanabilmek. Ahlaki otoriteyi, erdemi ve bilimin ışığını kaybetmeden ilerleyebilir, merakımızı ve yaratıcılığımızı koruyabilirsek, ortaya olağanüstü bir gelecek çıkabilir.

Bununla birlikte yolda bazı riskler ve sorunlarla da karşılaşıyoruz: Beynimiz yapay zekâ çöplüğü diye nitelediğim *slop*'lara düşüp tembelleşiyor, yapay zekânın bizi yormasına izin veriyoruz, savaş ve çatışmalarda seçimleri, hukuk ve adalette vicdan muhasebesini makinelere devrediyoruz... Şimdilik kolaya kaçıyoruz gibi.

Kitapta birçok pratik konunun peşinden gidiyorum: Üniversitelere hâlâ gerek var mı? Yeni dünyada hangi mesleği seçmeliyiz? Hangi özelliklerimiz işe yarar? Türkiye'yi yeni bir uçurum riski mi bekliyor? Dünyanın kalanından nasıl geri kalmayalım? Diğer bir yandan ise kadim sorularla boğuşuyorum: Zekâ nedir? İnsanı insan yapan özellikler nedir? Makineler ile insanlar arasındaki ilişki nasıl evrilecek?

Kitapta en değer verdiğim bölüm ise "Cesur Yürekler"; yani insanı merkeze alan hikâyelerim. Bilinmezle başa çıkmanın yaş, konum, eğitim gibi konularla değil, damarlarımızdaki deli kanla ilgili olduğunu unutmamalıyız. Asıl mucize teknolojide değil, onu yaratan cesur ve yaratıcı insanlarda. Geleceği hiç durmadan düşleyen ve var etmeyi iştahla sürdüren insanların öyküleri hayatım boyunca bana ilham verdi. Bu nedenle bu kitapta Silikon Vadisi'nde yakın zamanda başarı elde etmiş Billion to One, Falai şirketlerinin kurucuları, bir Dakar Rallisi şampiyonu ve kendileri girişimci ama ruhları denizci olan okyanus fatihi dostlarıma yer verdim.

Ayrıca okurdan dikkat ve sabır talep eden bölümlerin aralarını herkesin merak ettiği gündelik soruları serpiştirdim ve bunları müstehzi bir dille yanıtladım.

Yeni macera...

İlk kitaptan sonra yazı maceramın devam edip etmeyeceğini ben de merak ediyordum. Sonra fark ettim ki her şeyin on saniyede anlatılmasının beklendiği bir çağda yazmak benim için bir sığınak olmuş. Çok uzun yıllar derdini kısa, net ve siyah-beyaz cümlelerle anlatmış biri olarak artık ortada tam tersi bir gereklilik var diye düşünüyorum. Nüanslı ve karmaşık bir sorunla karşı karşıyayız; kolay çözümlere hayranlık duyan günümüz kültüründe çetrefilli konuları her açıdan anlama ve tartışma zorunluluğuna direnmek zorundayız. Bence başka çaremiz yok.

Basit soruların yanıtlarını artık makineler verebiliyor. Karmaşık soruları ise yalnızca biz insanlar sorabiliriz. Daha da önemlisi, yanıtları da biz insanlar bulmalıyız; zorunluluktan değil, insan olmak bunu gerektirdiği için, zekâmızın ve varlığımızın yansımaları ancak bu şekilde dile getirebileceğimiz için.

Kabul ediyorum, önümüzde yapacak çok iş var. Yeni bir dünya inşa edip yepyeni bir düzen kurmamız gerekiyor. Bunu yaparken ruhumuzu, vicdanımızı ve anlam arayışımızı muhafaza etmeliyiz. Umarım bu kitap, bu yolculukta size iyi bir yol arkadaşı olur.

Bol maceralar...

1. BÖLÜM

Gelecek Senaryoları

“Süper insan”a giden çetrefilli yol: Gelecek öngöröleri

Temel sorunsalın insanlar ve makinelerin henüz birbirine alışamaması olduğunu düşünüyorum. Otonom makinelere aramızda yer açmamız gerekiyor. Düşünsel süreçlerimize dahil olabilecek, bizden birçok şeyi daha iyi bilecek partnerleri yaşama sokmamız, bazı işleri onlara devretmemiz gerekecek. Bu yüzden bocalıyoruz.

İnsan ile yapay zekânın birbirlerine uyum sürecini acılarıyla yaşayıp diğer tarafa bir gün ulaşacağız. Oraya ulaşırken yapay zekâlı hibrit düzene alışmamız, bizi bekleyen yetenek ve teknoloji eşitsizliğiyle ve çetin bir rekabetle başa çıkmamız gerekecek. Niye mi korkmuyorum? Güven, gerçek, insani bağlar ve sorumluluk duygusu sadece biz insanlara özel. Elbette koruduğumuz müddetçe!

Birkaç yılda bir geleceğe dair öngörü yapıyorum. Sert virajlara girdiğimizi gördüğüm zaman kalın çerçeveli gelecek gözlüğümü takıp makro trendlerin dışına çıkıyorum. Yapay zekâ ve insanın uyum sağlama yolculuğu, bu sırada insan ve kültüre dair etkisi kafamda netleşince gelecek öngörüsü yapma zamanının geldiğini anladım.

Büyük resim: Ne oldu?

Maddi ve teknolojik açıdan inanılmaz bir yığılma oldu. 1 trilyon dolardan fazla para yapay zekâ altyapısına yatırıldı. Paranın boyutunu anlamak için bu tutarın tüm Türkiye'nin bir yıl içinde yarattığı ekonomik değere eş bir rakam olduğunu söyleyebiliriz. Yaklaşık iki milyar insana dokunup şimdiden yaşamımızı etkilemeye başlamış dünyanın en hızlı gelişen teknolojisinden bahsediyoruz. Bu teknolojinin gelişim hızına bakarsak, yapay zekânın kodlama yapabilme hızı önceki yıl yedi ayda bir ikiye katlanırken şu anda dört ayda bir iki katına çıkmaya başladı. Yapay zekâ bir insanın 2,5 saatte yazabildiği kodu hatasız bir biçimde anında üretebiliyor ve kendi kendine öğrenme yolunda hızla ilerliyor.

Peki ya sonucu? Henüz birbirimize alışamadık

Çıktıya bakınca ciddi maddi bir değer gördüğümüzü henüz söyleyemiyoruz. Bir araştırmaya göre büyük şirketlerin yüzde 90'ı yapay zekâ kullanıyor. 2025'teki başka bir araştırmaya göre ise şirketlerin ancak yüzde 5'i gerçek bir geri dönüş alabiliyor.¹ Şimdilerdeki araştırmalarda bu oran artsa da, MIT araştırmasındaki bu yüzde 5 neyi doğru yapmış diye sorarsanız yanıt şu: Yapay zekâyı kendi iş süreçlerinde nereye entegre edeceklerini çözmüş ve çalışanlarını buna göre eğitmiş olmaları.

Ben temel sorunsalın insanlar ve makinelerin henüz birbirine alışamaması olduğunu düşünüyorum. Binlerce yıldır geliştirdiğimiz alet ve teknolojilerle yaşamımızı kolaylaştırmaya alıştık. Şimdilerde ise otonom makinelerle hayatımızda yer açmamız gerekiyor. Ama bu kez bizi daha zorlu bir iş bekliyor. Düşünsel süreçlerimize dahil olabilecek, bizden birçok şeyi daha iyi bilecek bu akıllı asistanları yaşama sokmamız, bazı işleri onlara devretmemiz gerekecek. Bunu ise insan ilişkilerinden alıştığımız ve işbölümünün parçası olan içgüdü, güven, sorumluluk duygusu, beklenti gibi unsurlar olmadan yapmak zorundayız. Bu yüzden bocalıyoruz. Hiyerarşi, düzen, toplumsal kontrat kelimeleriyle nitelediğimiz olguların içine yapay zekâ gibi dış bir faktörü nasıl dahil edeceğimizi çözmemiz gerekecek.

GELECEK ÖNGÖRÜLERİM

Süper insan: Yapay zekâ herkesi aynı başlangıç noktasına çeker. Uzmanlığın önemi azalıp evrim ile bizi buraya getiren yeteneklerimiz öne çıkar.

Hibrit yaşam: İnsan ve yapay zekânın birbirini tanıyıp beraber yaşamayı öğrenerek işbölümünü tanımlamaya çabalayacağı uzun bir dönem.

Çetin rekabet: Birçok sektörde giriş bariyeri ciddi şekilde düşecek.

Eşitsizlik: Bazı sektörler ve özellikle rutin işler yok olur, yepyeni sektörler ortaya çıkar. Teknolojide önder ülkeler ve yeni yeteneklere sahip bireyler bu değişimle daha iyi başa çıkar, gelişmekte olan ülkeler ve gelenekçi beyinler ise debelenir.

Süper insan

Yapay zekâyı aramıza alınca neler olduğuna dair birçok araştırma yayımlanmaya başladı. Bu araştırmalardan birine göre yapay zekâ kullanmak inovasyonu artırarak sonuçları etkiliyor. P&G Şirketi'nde yapılan bir araştırmada, yapay zekâ kullananların kulanmayanlara oranla yüzde 60 daha inovatif sonuçlar alabildikleri ortaya çıkmış.²

Yapay zekânın inovasyonu sıçratma yeteneğinde birkaç konu öne çıkıyor. Araştırmada, ARGE ve iş yönetiminde çalışanlardan oluşan takımlar yapay zekânın genel ve disiplinlerarası bilgisinden yararlanmışlar. Çalışanlar kendi alanları dışındaki konularda yapay zekâyı bilgi ve yönlendirme için kullanınca daha geniş bir bakış açısıyla bakabilmişler, böylece verimleri artmış. Bu bize “Farklılıklar zenginlik katar ancak farklı bilgiyle değişim yaratılabilir” mottosuna aslında makinelerin de katkıda bulunabileceğini söylüyor. Bu verdiğim örnek belirli bir sektöre özgü bir sonuç. Her sektörün kendi çalışanları ve iş süreçleri için yapay zekâ uyum sürecini anlaması ve yeniden çizmesi gerekecek.

Diğer bir konu ise bireyin genel yeteneklerinin bilgiden daha önemli hale gelmesi. Yapay zekâyı bilgi unsuru olarak resme sokunca kişiler arasında hızlı bir eşitlik meydana geliyor. Böylece eleştirel düşünce, uyum sağlayabilme yeteneği, problem çözme, genel zekâ seviyesi gibi yetenekler çok daha belirleyici oluyor.

Hibrit süreçler: Birlikte, hızlanarak

İnsan ve yapay zekânın süreçlerdeki işbölümünü netleştirmeleri gerekecek. Kim tam olarak hangi görevi üstlenecek, buna karşılıklı karar verilmeli. İnsanın ilk başta yapmaktan ziyade sorgulayıp yönlendireceğini farz ediyoruz ama yapay zekânın yetenekleri de giderek gelişiyor. Bu hıza uyum sağlamak için bilişsel tüm yeteneklerimizi geliştirmeliyiz. İnsanlar başta problem çözme, sorgulama yeteneklerini kullanırken, anlama ve bağlamı okuma yeteneğini artıran yapay zekâya uyum sağlamanın giderek zorlaşacağını öngörebiliriz.

Çetin rekabet: Giriş bariyeri düşer

Genel olarak çok daha sert bir rekabetin bizi beklediğini söyleyeyim. Bazı sektörlerdeki giriş bariyeri ciddi şekilde düşecek.

Yapay zekâ bilginin anında ve kolay erişimini sağlayarak eşitleyici bir rol oynuyor ve erişimi olan herkesi aynı bilgi düzeyine getirebiliyor. Hatta keşfedilmiş tüm fikirleri anında kopyalayıp uygulayabiliyor. Elbette bir konuda uzman olmak için sadece bilgi değil, tecrübe de son derece önemli. Brookings Institute'ün 2024'teki yaratıcı sektörler (metin yazarları ve tasarımcılar) araştırmasında yapay zekâ sonrası maddi açıdan en fazla etkilenenlerin bu sektördeki profesyoneller olduğu görülüyor.³ Yeteneği olan kişiler için ciddi bir demokratikleşme beklenirken, bazı sektörlerde yıllarını belirli bir mesleğe vermiş kişiler için gelir kaybı riski artıyor.

Bariyerin bu kadar düşmesi aynı zamanda ciddi bir yenilik talebini de getirecektir şüphesiz. Hızlı tüketimle birlikte yeni ürünlere yönelim de hızlanacak.

Eşitsizlik: Gelişmekte olan ülkeler ve rutin işler etkilenir

Ekonomik güç dengelerinde önemli değişimlerin yaşanması ve işgücü piyasalarında ciddi etkilerin ortaya çıkması bekleniyor. Teknoloji, sağlık, finans, üretim gibi sektörlerde yüksek verimlilik artışları beklenirken bilgiye dayalı, tekrarı çok olan ve belirli şablonları saptamaya dayanan sektörlerin etkisinin azalacağını söyleyebiliriz. Müşteri hizmetleri, asistanlık hizmetleri, pazarlama ve içerik üretimi, çevirmenlik gibi sektörlerin ise olumsuz etkileneceğini bekliyoruz. IMF özellikle geleneksel sektörlerin yaygın olduğu gelişmekte olan ülkelerin en fazla etkilenecek bölgelerden olacağını öngörüyor.⁴ Bu ülkelerin ekonomilerinde teknoloji yoğunluğu görece düşük olduğu için hızlı dönüşüm ve yeni iş modellerine uyumun uzun sürmesi beklenebilir. Yani hem ekonomik hem de entelektüel açıdan büyük uçurumların oluşacağı bir dünya bizi bekliyor. Teknoloji adaptasyonunun ekonomideki payının düşük seyrettiği ülkemizde bu etkiye oldukça açık olduğumuzu söyleyebilirim.

Sizi ne tanımlar?

Bu tartışmada “İnsana özgü hangi yetenekler önemli olmaya devam edecek?” sorusunun yanıtına bakalım.

Benim “insana özgü” çok değerli yetenekler listem:

- Güven
- Gerçeklik
- Özgünlük
- İnsani bağ
- Sorumluluk

Makinelerin sahip olmadığı bu özelliklerle bugünlere kadar geldik. Bundan sonrasında ise başka bir zekâ formuyla iş yapma ve bunları özel hayatımıza dahil etme niyetimiz var. Dahası ya bu

özellikleri ona öğretmemiz (etik-uyum eğitimi!) ya da bu özelliklerin yegâne düzenleyicisi ve karar vericisi olarak pozisyonumuzu korumamız gerekiyor.

Yukarıdaki öngörülere çözüm oluşturmayı etik kurallar çerçevesinde, sürdürülebilir şekilde, yani hem birbirimizi hem de dünyayı gözeterek başarabilecek miyiz, diğer tarafa tek parça ulaşacak mıyız? İşte bütün mesele burada. İşimiz çok, yolumuz uzun. Çalışmaya başlamak gerek.

Yapay zekâ her şeyi yapacaksa, bizler ne yapacağız?

Yüzyılın başında herkes tarım sektöründe çalışıyordu, bugün bu oran yüzde iki. İnsanlığın değişen dünyaya inanılmaz bir uyum yeteneği var. Bu seferki dönüşüm düşündüğümüzden fazla hızlı olacak gibi. Elbette yeni duruma alışacağız ve yepyeni işler yaratıp onlarda çalışacağız. Konu o geçiş süresince ne yapacağımız. Sırf bu yüzden kitap yazıyorum. Endişelenmek yerine bu yeni dünyada işimize yarayacak basit ve çok insani yetenekleri geliştirmeye çalışsak iyi olur. Yani makinelerin hiç yapamayacağı yetenekleri. Hissetmek, anlamak, dinlemek, destek olmak, yaratmak, düşünmek, karar ve hüküm vermek gibi...

Bu kitap teknoloji çağında geleceğin insanını anlatıyor. Çünkü asıl mucize teknolojide değil, ona hayat veren insanlarda. Olağanüstü bir gelecek hâlâ bizim ellerimizde...

Bilginin ucuzladığı, makinelerin daha fazla işi devraldığı bir dünyada neyi öğrenmeli, neyden vazgeçmeli, neye tutunmalıyız?

Ayşegül İldeniz, bu dönüşümün gündeme getirdiği büyük soruların peşinden geleceğin insanına bakıyor, hangi insani yeteneklerle yeni bir toplum yaratabileceğimizi tartışıyor. Yapay zekâdan biyoteknolojiye, çiplerden veri merkezlerine uzanan teknoloji çağı ve getirdiği güç mücadelelerini ele alırken; Silikon Vadisi girişimcilerinden Dakar Rallisi şampiyonlarına kadar kendi yolunu açan cesur yürekli kişilerin hikâyelerini aktarıyor.

Çünkü yeni dünyada ihtiyacımız olan şey yalnızca yeni beceriler olmayacak; merakımıza, yaratıcılığımıza, duygularımıza, vicdanımıza ve anlam arayışımıza her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyacağız.

***Geleceğe Son Çıkış*, okuru bilinmeyenden korkmak yerine ona doğru adım atmaya çağırıyor ve tek bir soruyla baş başa bırakıyor:**

Bu yeni dünyada sen kim olmayı seçeceksin?

